

Begrænsning, som den højtærede Justitsminister paapegede, at § 1, 1ste Stykke, indskrænkes til at angaa det handelspolitiske Omraade, og dernæst den, at det indskrænker sig til Sigtelser mod Regeringen for ikke at iagttage den Upartiskhed, som Neutraliteten gør til Pligt. Der har jo under Forhandlingen i Landstinget været nogen Meningsforskel med Hensyn til Forstaaelsen af Bestemmelsen, saaledes som den af Landstinget er foreslaaet affattet. Jeg ønsker at udtale, at jeg fuldkommen tiltræder den Definition af Bestemmelsens Rækkevidde, som Landstingets Udvalgs ærede Ordfører gav i følgende Ord: „Det maa efter min Mening godt kunne drøftes, om det, Regeringen har foretaget sig, er mer eller mindre klogt, mer eller mindre rigtigt, mer eller mindre hensigtsmæssigt, mer eller mindre fordelagtigt for Staten; men een Ting maa man ikke gøre; man maa ikke under denne Omtale sigte Regeringen for, at den derved tilsidesætter sine Pligter som Repræsentant for en neutral Stat.“

Hvad 2det Stykke af § 1 angaar, er der det særlige Forhold, at det i Landstingets Affattelse, forekommer det mig, tager Sigte paa noget andet, end Regeringsforslagets 2det Stykke tog Sigte paa. Dette siger: „Med samme Straf anses den, der offentlig i Skrift eller Tale paa en saadan Maade, at deraf kan opstaa Skade eller Ulempe for den danske Stat, tilskynder til, at de af Neutraliteten følgende Hensyn krænkes af danske Statsmyndigheder eller Borgere.“ Der skal altsaa være en Tilskyndelse til en unneutral Handling. Efter Landstingets Affattelse derimod kan den straffes, „der offentlig i Skrift eller Tale søger at ophidse Befolkningen mod en krigsførende Nation“. Jeg mener, der kan være Ophidselser, der falder ind under Landstingets Affattelse af § 1, 2det Stykke, men som ikke vilde falde ind under Regeringens Forslag, idet der der var Tale om en Tilskyndelse til uneutrale Handlinger. Paa den anden Side er der naturligvis adskilligt, som vilde falde ind under Regeringsforslagets meget vide Affattelse af dette Stykke, men som er udelukket ved Landstingets Affattelse deraf. Bestemmelsen er blevet en væsentlig anden — saaledes ser jeg paa det — og en saadan, kan jeg ikke nægte, som for mig har noget vist betænkeligt ved sig, hvis den ikke forstås med en meget betydelig Begrænsning. Jeg er her atter i det Tilfælde at kunne henholde mig til Udtalelser, fremkomne i Landstinget, baade til en Udtalelse,

som Landstingets Udvalgs ærede Ordfører fremkom med, og ganske særlig til en Udtalelse, som fremkom fra en udmærket retskyndig, der havde Sæde i Udvalget, idet han siger, at det, der forbydes ved Landstingets Affattelse af § 1, 2det Stykke, er Forsøg paa at „oparbejde en fjendtlig Stemning hos Befolkningen imod den Magt, til hvilken man prætenderer at staa i venskabeligt Forhold“. Altsaa, ikke den blotte Kritik, selv om den er skarp, men et Forsøg paa at ophidse til Forbitrelse, et Forsøg paa at oparbejde en fjendtlig Stemning hos Befolkningen mod vedkommende Magt er den Forseelse, som Stykket i Landstingets Affattelse søger at ramme. En Kritik af denne eller hin krigsførende Magts Færd kan efter Sagens Natur ikke afskæres. Det er ganske umuligt at gøre det. Ethvert Forsøg derpaa vilde absolut strande. Vi ser, hvorledes neutrale Landes Presse overalt vrimler af saadan Kritik, og den kan meget godt udøves i hensynsfulde Former, der ikke paa nogen Maade træder Neutraliteten for nær. Jeg skal ikke, da det er saa farligt et Omraade at bevæge sig paa, anføre Eksempler; men der kunde nævnes nærliggende Eksempler paa, hvorledes de neutrale Landes Presse har samlet sig til en saa godt som enstemmig Kritik af visse Foretagender fra krigsførende Magters Side uden Hensyn til, hvorledes deres Sympatier i øvrigt fordeler sig mellem de krigsførende Magter. At udelukke en saadan Kritik overfor et Verdensskuespil, der i den Grad griber alle Nationer, ogsaa neutrale Nationer, om Hjertet, kan fornuftigvis ikke tilstræbes, og hvis det tilstræbes, maatte Forsøget glippe.

Jeg maa altsaa være uenig med den højtærede Minister i visse Udtalelser, som han har fremsat i Landstinget, med Hensyn til Bestemmelsernes Rækkevidde. Ministeren beklager saaledes, at Landstingets Udvalgs Ordfører har udtalt, at „Pressen selv efter dette Lovforslags Vedtagelse vil have Adgang til at skrive, at det skyldes Fejl, Skødesløshed, Ugatsomhed eller Uklogskab fra Regeringens Side, naar denne eller hin Foranstaltning er truffet“, og Ministeren vil advare Pressen imod at fæste for meget Lid til, at der virkelig er en Begrænsning; Pressen maa heller ikke „slutte, at den har en vis Ytringsfrihed paa dette Omraade“, siger Ministeren et andet Sted. Ja, jeg kan ikke andet end udtale, at efter min Opfattelse maa det absolut være tilladt og bør det være tilladt Pressen at udtale, at Regeringen har